Dzisiejszy numer zawiera 4 strony

Cena pojedyńczego egzemplarza 15 groszy

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w ekspед. miesięcznie 1,50 zł z odnoszeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeń. redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr, za reklamy na str. 3-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłoszaniu. „Głos Wąbrzeski" wychodzi trzy razy tygodn. i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11 Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sroda dnia 8 Stanisława bisk.
Czwartek Wniebowzięcie Pańskie
Piątek Antoniny Izydora

Dziś wschód słońca o godz.	4 28	zach.	7 2
Jutro „ „ „	4 26	„	7 4
Dziś „ księżyca „	3 30	„	15 8

Nr. 55 | Wąbrzeźno, czwartek 9 maja 1929 r. | Rok IX

Pamięci Napoleona.

W rocznicę śmierci wielkiego Imperatora Francji.

Dnia 5 maja br. minęło stoosiem lat od chwili, gdy w roku 1821 na dalekiej wyspie św. Heleny zamknął na zawsze oczy Napoleon, genjalny cesarz Francuzów.

Sam fakt śmierci człowieka zwykły, codzienny, w tym wypadku jednak opromieniony aureolą życia, blaskiem i wielkością chwili.

Świat cały w Napoleonie widzi bowiem nietylko „boga wojny", o którym śpiewa nasz wieszcz, ale jednego z tych wybranych, którzy idą przed ludzkością i drogi jej torują chociażby przez krew, ból i śmierć męczeńską.

Nic dziwnego, że świat cały do dnia dzisiejszego i długo jeszcze czcić będzie pamięć Napoleona. Między pierwszymi zaś w hołdzie ku wielkiemu wygnańcowi z wyspy św. Heleny idą Polacy. Jest to i potrzebą serca i potrzebą obowiązku.

Ojczyzna nasza, przywalona ciężkim kamieniem niewoli, na odgłos napoleońskich trąb i bębnów, budzących ludzkość do wolności, równości i braterstwa, powstała z grobu i przez najlepszych swych synów utworzyła pod włoskiem niebem legjony, utworzyła nieśmiertelną pieśń o Tej, co „jeszcze nie zginęła" i nigdy zginąć nie może.

I stało się, że ten dreszcz nieśmiertelny który przeniknął serca i ciała wszystkich Polaków, poprzez tysiączne ofiary doprowadził do Księstwa Warszawskiego, do wolnej — choć tylko na lat kilka — Warszawy, wolnego Krakowa i Poznania. Ten płomienny odruch w narodzie był nietylko żywym protestem przeciw gwałtowi, popełnionemu przez świat wobec Polski, ale zarazem był żywym świadectwem, że naród polski nie spocznie tak długo, aż Polska nie stanie się znowu wolna, zjednoczona i niepodległa.

Oto tajemnica naszej czci, naszego hołdu ku Napoleonowi i jego wielkim czasom. W bohaterstwie dziadów i pradziadów naszych zaklęty został ten magiczny pęd ku wolności, który szedł następnie poprzez naród nasz w latach 1830|31, 1863 i w roku 1914, kiedy wielka wybuchła wojna, a młodzież nasza chwyciła za karabiny, — i doprowadził do zmartwychwstania Polski.

Hołd ku Napoleonowi jest też i potrzebą obowiązku, który w pierwszym rzędzie wskazuje nam na to, że w wywalczeniu niepodległości dzisiejszej Polski przelewała się krew francuska, krew wnuków bohaterów napoleońskich.

I naród nasz nie zapomni nigdy tej wspólnoty serc, opieczętowanej najserdeczniejszą krwią własną. Jako nić czerwona idzie przez dwa ostatnie wieki braterstwo dusz, braterstwo wiarności i braterstwo krwi polsko - francuskiej. Powstałe w chwilach napięć ducha z czasów Napoleona, bratertwo to objawiło się najsilniej w chwilach przełomowych obu narodów, gdy narody te sięgały do swych moralnych wartości.

Dzisiaj kiedy zaborca pruski wyciąga znowu rękę po ziemie polskie, stajemy znowu jako najbliżsi, obok narodu francuskiego. A cień Napoleona niechaj będzie przestrogą dla naszego wspólnego wroga, że potrafimy obronić godnie granic naszej Ojczyzny.

L. Łydko.

Na Wniebowstąpienie Pańskie

O Chryste! w niedoli
Za Tobą ku górze
Wzrok ślemy z tęsknotą —
Już znikasz w lazurze,
A my tacy sami
Na ziemi, co dla nas Golgotą.

O Panie! pociechy
Choć kroplę daj małą,
Daj łaski promienie,
Gdy w sercach się tyle
Goryczy zebrało
Przy Tobie daj ciszę — wytchnienie.

Tam miejsce gotujesz
Dla Swoich wybranych,
Co Twają szli drogą
Tam bólem miotanych
Ty przyjmiesz, o Panie!
Przez Ciebie żyć oni nie mogą.

Tam przyjmiesz te serca,
Co rwą się w kawały
W tej walce daremnej —
Co wznoszą ku Tobie
Wzrok smutny — nieśmiały
W pielgrzymce tej swojej tak ciemnej.

M. S.

Kongres „Stahlhelmu"

Pomorze „musi"(!) być „oddane" Niemcom.

W Berlinie odbył się kongres Stahlhelmu na którym uchwalono rezolucję, którą podajemy: ....By przez bardziej zaostrzających się niebezpieczeństwach, wynikających z położenia o charakterze wyspiarskim Prus Wschodnich, dać wyraz naszej woli, iż pragniemy wszelkiemi środkami zachować tę prowincję przy Rzeszy. Będzie to możliwe tylko wówczas, jeżeli **korytarz** nad **Wisłą, wbrew woli jego mieszkańców, zostanie napowrót oddany i jeżeli w ten sposób zostanie przywrócony zwarty charakter obszaru pruskiego.** To jest sens naszych dzisiejszych pochodów wdłuż całej linji granicznej, wytyczonej przez Traktat Wersalski. Ale Polska nie uznaje (?) i tej granicy i chce ją rozszerzyć w obu kierunkach przez zagarnięcie obszarów niemieckich (?) Jeżeliby się ten plan powiódł, wówczas Niemcy tracą możność wyżywienia się z własnej gleby, a temsamem podstawy swej wolności. Oświadczamy więc, że będziemy bronić się. Żądamy ze swej strony odszkodowania za to, co nam wyrządził „Traktat Wersalski".

—XX—

Zamach na Waldemarasa

— **Kowno** W dniu 6 bm. dokonano na premjera Waldemarasa zamachu, w chwili kiedy udawał się na koncert do teatru. Sprawca zamachu strzelał z tyłu i zabił adjutanta oraz dwóch innych ludzi zranił ciężko. Waldemaras oraz jego małżonka wyszli bez szwanku.

Straszne trzęsienie ziemi

— **Teheran** Okręg Tehorański nawiedzony został wielkiem trzęsieniem ziemi. Szereg miast zniknęło z powierzchni ziemi. Około 3000 ludzi straciło życie.

Przesilenie polityczne w Rosji

Bucharin

Rykow

Tomski.

W starożytnej budowli moskiewskiego Kremla otwarto 16-tą konfrencję partji komunistcyznej całego państwa sowieckiego. Bierze w niej udział 300 przedstawicieli upoważnionych do głosowania i jeszcze raz tyle delegatów z głosem doradczym. Na porządku dzienuym stoi w pierwszym rzędzie projekt oczyszczenia partji od opozycji prawicowej.

Na obrazkach: przywódcy prawicy.

Miesiąc maj w tradycji polskiej

Miesiąc maj jest miesiącem wiosny, młodości i pieśni. Na maj przypadały niegdyś najpiękniejsze uroczystości słowiańskie, obchodzone ku czci rozbudzony wiosny.

W czasach pogańskich, początek wiosny obchodzono uroczyście różnemi zabawami, których szczątki w postaci gier popularnych przetrwały do naszych czasów. Dość wspomnieć zabawę towarzyską w „zielone".

Dawniej w dniu 1 maja wieczorem zgromadzały się w dworze dziewczęta i chłopcy, ustrojeni zielenią. Winszowano dziedzicowi „nowego maja", za co czętowano ich miodem i piwem. Dzisiaj jedynie młodzież szkolna świętuje 1 dzień maja, urządzając t. zw. „majówki".

W maju urządzano dawniej t. zw. „majową kurację", polegającą m. i. na użyciu pewnych leków i puszczaniu krwi przez felczerów.

„Ślub majowy — grób gotowy" — mówi znane przysłowie. Dlaczego? — Trudno odgadnąć...

Roboty wiosenne kończą się zwykle 3 maja. Po dniu znalezienia św. Krzyża poczynano owoc strzyc, dlatego mówiono:

Na święty Krzyż
owoce strzyż".

Z miesiącem majem wiążą się jeszcze inne przysłowia i obyczaje ludowe, trudno jednak wymienić je wszystkie w ramach skromnego feljetonu.

Zaznaczyć trzeba tylko jeszcze, że miesiąc maj poświęcony jest szczególniejszej czci N. Marji Panny, która to cześć zresztą w historji narodu polskiego specjalną odgrywa rolę.

ODEZWA
do Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

Czas postępuje chyżym krokiem naprzód. Zawody związkowe męskie i popisy druchen w grach, pląsach, korowodach i tańcach narodowych zapasem. Już tylko miesąc dzieli nas od egzaminu i tężyzny fizycznej.

Nasze zawody i popisy w Toruniu w dniach 30 maja (męskie) i 2 czerwca (żeńskie) muszą zadokumentować siłę i potęgę katolickich organizacji młodzieży polskiej na Pomorzu.

By zdać ten trudny egzamin, trzeba się do niego dobrze przygotować. Od was więc Druchny i Druhowie zależeć będzie, jak się ta impreza sportowa na Pomorzu uda.

Druchny i Druchowie. Uczęszczajcie regular nie na ćwiczenia fizyczne. Jeżeli chcecie wziąć udział w zawodach, musicie koniecznie ćwiczyć. Bez regularnego uczęszczania na ćwiczenia nie można technicznie opanować gimnastyki, lekkiej atletyki, gier itd. objętych programem zawodów.

Katolicki Związek Młodzieży Polskiej
na Diecezję Chełmińską.

Spis jamrarków w Województwie Pomorskiem na miesiąc maj 1929 rok.

Cekcyn pow. Tuchola 22 b. i k.
Chełmno 14 b. i k.
Dąbrowa pow. Chełmno 14 b. k. i św.
Gniew 18 kramny.
Górzno pow. Brodnica 21 bł i k.
Jabłonowo pow. Brodnica 21 b. i k.
Kamień pow. Sępólno 16 b. i k.
Kościerzyna 21 b., k. i św.
Krokowo p. Morski 13 kr.
Kurzętnik pow. Lubawa 15 b. i k.
Leśno pow. Chojnice 28 kr., b. i k.
Luzino pow. Morski 13 kr., b. i k.
Nowe Grodziczno pow. Lubawa 16 b. i k.
Pelplin pow. Tczew 27 b. i k.
Pogódki pow. Kościerzyna 14 kr. b. k. i św.
Rumja pow. Morski 14 kr. b. i k.
Sierakowice pow. Kartuzy 14 kr. b. i k.
Stara - Kiszewa pow. Kościerzyna 21. b. i k.
Swornegacie pow. Chojnice 21 kr. b. i k.
Szymbark pow. Kartuzy 18 kr. b. i k.
Topólno pow. Świecie 16 b. i k.
Toruń Miasto 16 b. i k.
Wiele pow. Chojnice 16 kr. b. i k.
Więcbork pow. Sępólno 21 kr. b. i k.

Sztafeta na sztandar Koła Podoficerów Rezerwy

Na wezwanie p. Adolfa Talarczaka z Wąbrzeźna, składam na fundusz sztandarowy Związku Podoficerów Rezerwy, koło Wąbrzeźno 20 złotych i wzywam do złożenia składki p. ANTONIEGO RUDNICKIEGO z GZIK, p. Dr. OSTROWSKIEGO z WĄBRZEŹNA i p. Dr. PIOTROWSKIEGO z WĄBRZEŹNA na tenże cel.

MARJAN CZYPICKI

* * *

Ugodzony kulą sztafetową przez p. Gaszyńskiego składam złotych 20 i wzywam mego kochanego sąsiada p. KUBACKIEGO z PIĄTKOWA o dalsze prowadzenie sztafety, którą, jako dobry strzelec jaknajlepiej poprowadzi.

TYLLOCH, DYLEWO

* * *

Pan PAWEŁ PIOTROWSKI, kupiec z Wąbrzeźna, złożył na sztandar Koła Podoficerów Rezerwy złotych 25, które złożono w Redakcji „Głosu Wąbrzeskiego. Szlachetnemu ofiarodawcy składa serdeczne podziękowanie.

Zarząd Koła Zw. Podoficerów Rezerwy — Wąbrzeźno.

Wszystkich tych, którzy zostali ugodzeni sztafetą przez kogokolwiek, prosimy o dalsze poprowadzenie sztafety. by w ten sposób jej nie przerwać Z tego powodu, iż za niespełna miesiąc odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru, upraszamy o jaknajspiesznie jsze poprowadzenie sztafety.

ADAM PŁUG

DRZEWO ŚWIĘTE
Z TRADYCYI ZACNEGO RODU.

2) —o— (Ciąg dalszy).

— Nie wiem — powiadał — nie wiem! Sam Chrystus błagał Ojca Swojego o oddalenie gorzkiego kielicha męki; sam Chrystus wołał: „Duch wprawdzie ochotny, ale ciało mdłe"; a cóż dopiero my grzeszni i słabi ludzie? Moc nasza nie z nas, ale z Boga idzie, do Boga też o nią modlić się nam należy. Widziałem śmiałków, junaków, olbrzymów, waligórów prawdziwych w życiu powszedniem, co na sam widok powroza drżeli i chwiali się jak liche trzciny; widziałem znów słabe, wątłe kobiety, widziałem dzieci drobne, co z uśmiechem w pogodnych licach, niezłomne z najstraszniejszych wychodziły męczarni...

Wszedł lokaj, oznajmując, że gospodyni, od dni kilku chora na gorączkę, w tej chwili gorzej się czuje, i państwo Michałowstwo oboje natychmiast się do niej udali, a ja sam z Zosią i Olesiem zostałem.

Czas jakiś trwało głuche milczenie, przerywane tylko trzaskiem ognia w kominie i hukiem wichru na dworze; aż wreszcie dzieci, co rozmowie naszej z równem jak i czytaniu przysłuchiwały się zajęciem, zrazu półgłosem coś ze sobą szeptać zaczęły, a potem w żwawą i głośniejszą utarczkę przeszły.

— O, jabym wytrwał...

— I jabym wytrwała...

— A jak się szpilką ukłułaś, toś płakała całą godzinę...

— A jak się praską sparzyłeś, toś wrzeszczał, aż w całym domu słychać było, jakby cię odzierano ze skóry...

Oleś porwał z biurka laseczkę laku, zapalił ją na świecy i z krwią najzimniejszą dłoń swą pod nią podstawił.

Już miałem się rzucić, ażeby go powstrzymać, lecz się pohamowałem i zostałem na miejscu, ciekawy, co dalej będzie; bo mi to bohaterstwo, ten scevolizm dziecinny niezmiernie się podobał.

Kilka bujnych kropel ognistych, sycząc stoczyło się na dłoń chłopaka, która ani drgnęła, jakby nie ciałem żywem, tylko martwym marmurem była; a uśmiech igrał na jego ustach, a tryumf w oczętach świecił.

Zosia zrazu z dziecęcem spoglądała na to zaciekawieniem, jak na prostą igraszkę; lecz rychło pomiarkowawszy, co się to święci, krzyknęła przerażona i w mgnieniu oka lak gorejący z rąk Olesia wyrwała, a łzy rzęsiste rzuciły się jej z oczu.

— A cóż? — zawołał Oleś, dumnie głowę podnosząc i dłoń zczerwieniałą od laku i bólu wyciągając ku siostrze.

A ona ją w obiedwie chwyciwszy rączki, z płaczem rzewliwym usteczkami do niej przylgnęła, to dmuchając na nią, to znów ją całując z uniesieniem.

— O, mój że ty, mój najdroższy! Cóżeś zrobił? Czyż można tak się kaleczyć? Toż to cię musi boleć okropnie!

— Ejże, nie! — odparł chłopak wesoło. — Najmniejszego bólu nie czuję... tylko nie płacz, Zosieczko! cicho bądź, bo rodzice posłyszą...

I objął z czułością, jasną jej główkę do piersi swych przytulił i łezki ocierając jej z oczu, różaną jej twarzyczkę całował.

Dziewczynka się uspokoiła, ale łzy ciche nie przestawały płynąć. Widząc to, Oleś znów się ozwał z uśmiechem:

— Nie ma co mówić! bohaterka z ciebie, Zosiu kochana! Prawisz o męczarni, przechwalasz się wytrwaniem, a nawet patrzeć bez łez na taką fra... nie możesz.

— Pewnie — zawołała Zosia rzewliwie, przez... ne rzęsy z wyrzutem nań spojrzawszy.

W tejże chwili wziąwszy parę szpilek z matc... go pultynka, ukradkiem, popod biurkiem pod pa... cie je sobie wpędziła, a łzy w momencie płynąć ... stały i błogi uśmiech na twarzyczce wykwitnął.

— A co? — zawołała wesoło, nagle wymy... rękę swą z pod biurka i stalowemi szponkami ... strasząc Olesia.

— Co to jest? — wykrzyknął teraz Oleś, pr... żony naprawdę. — Ach, cóżeś zrobiła? toż c... znokcie spędzi!

I drżącą dłonią za rączkę ją pochwycił i z... skliwością najczulszą, zmieszany, zakłopotany, z... razem niewymownego żalu i boleści, szpilki z je... luszków wyjmował, a ona się śmiała takim wes... takim pustym śmiechem, jakby po jakim figlu n... bawniejszym.

— Teraz trzeba czemprędzej w zimną wod... nurzyć.

— Ejże, nic mi nie będzie... dziecińs two... T... mój Olesiu, teraz zrozumiej, że łatwiej własn... mężnie znosić, niżli na cudzy patrzeć.

— O, ja to dobrze rozumiem, moja Zosieńko... przypomnij sobie swoją świętą patronkę i jej córki, których męczeństwo tak cudnie Lenart... opisał. Wszak i tam każdą z osobna z trzech świętych siostrzyczek po kolei na śmierć męc... inne patrzeć musiały, a nie płakały, nie wyr... przecie i nie zachwiały się w wierze. Matce z... nawet i męczarni już sroższych wymyślić nie u... nad sam tylko widok męczeństwa jej dziatek; ... dnakże święta patrzyła na to bez łzy, bez sk... z błogosławieństwem tylko i modlitwą dziękczy...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 8 maja 1929 r.

— **Kilka losów,** które jeszcze zostały w kolekturze Polskiej Loterji Państwowej „Głosu Wąbrzeskiego“ nie rozsprzedane, można jeszcze nabyć. Ciągnienie losów I klasy odbędzie się w bieżącym miesiącu i to 23 i 24. Kup los a wygrać możesz wiele pieniędzy.

Zwracamy uwagę na ogłoszenie.

— **Stawki komornego w maju.** Mieszkanie jednoizbowe, złożone z jednego pokoju i kuchni, lub samego pokoju bez kuchni‘ płacą w maju br. 67 proc. komornego podstawowego. Za sto marek niemieckich, przedwojennych komornego płaci lokator w ten sposób 82 zł. 41 gr. Oprócz komornego opłacają lokatorzy takich mieszkań opłaty dodatkowe, ale tylko z art. 7 lit. a ust. ochronie lokatorów (opłaty gminne za wodę, nieczystości kloaczne i t. d.). Wszystkie inne pomieszczenia płacą 100 proc. komornego podstawowego, bez żadnych opłat dodatkowych.

— **Rzemieślnicy wolni o podatku przemysłowego.** Sąd Najwyższy w Warszawie rozstrzygnął sprawę sporną wielkiego znaczenia dla licznej sfery drobnych rzemieślników. Chodzi o warsztaty rzemieślnicze zatrudniające oprócz właściciela, nie więcej jak jednego pracownika. Ustawy i przepisy podatkowe brzmią tutaj niejasno i władze podatkowe tłomaczyły je w praktyce w ten sposób, że warsztaty takie podciągano pod przepisy o przedsiębiorstwach przemysłowych 8 kategorji.

Sąd Najwyższy orzekł jednak, że 8 (najniższa) kategorja, mówi o warsztatach zatrudniających od 1 do 4 pracowników. Skoro więc przepisy te uznają za najniżej opodatkowane warsztaty takie które zatrudniają więcej niż 1 pracownika, to wynika z tego, iż warsztaty zatrudniające jeszcze mniej, czyli do 1 pracownika nie są obowiązane płacić podatku przemysłowego ani pod formą patentu, ani też w formie podatku od obrotu.

— **Nowa organizacja w naszym powiecie.** Dnia 1 maja br. odbyło się w Hotelu „Pod Białym Orłem w Wąbrzeźnie zebranie konstytucyjne Koła Oficerów Rezerwy na powiat wąbrzeski.

Na marszałka zebrania powołano kap. rez. p. em. inspektora szkolnego **Reiske'go,** który po przywitaniu zebranych wskazał na doniosłość złączenia się w koło.

W tajnem głosowaniu wybrano jednogłośnie **prezesem koło kapitana rez. Reiskego** z Wąbrzeźna, wice-prezesem kapitana rez. p. **Czarnotę-Bojarskiego,** sekretarzem p. **ppor. rez. Zielińskiego,** zast. sekretarza p. **ppor. rez. Karolaka,** skarbnikiem p. **por. rez. Markowskiego,** ławnikami pp.: **ppor. rez. D-ra Piotrowskiego,** aptekarza z Wąbrzeźna, **kap. rez. Wilamowskiego,** — pow. lekarza weteryn. z Wąbrzeźna, **ppor. rez. Dra Podlaszewskiego,** lekarza z Wąbrzeźna i kap. rez., kierownika szkoły **Nowoczyna,** z Książek. Na członków zapisało się 25 obecnych oficerów rez.

Od redakcji: Nowopowstałej organizacji życzymy w imieniu Czytelników i własnem pomyślności w rozwoju. Jesteśmy przekonani, że Koło Oficerów Rezerwy pracować będzie wspólnie — o ile zajdzie tego potrzeba — z innymi organizacjami ku dobru Ojczyzny.

— **Z jarmarku.** Wczorajszy jarmark na bydło i konie ściągnął na plac targowy liczne rzesze kupujących i sprzedających. Mimo dość słonych cen tak za bydło jakoteż za konie, transakcje dochodziły do skutku, albowiem na wiosnę każdy potrzebuje do obrabiania ziemi czy to konia a ten i ów krowę itp.

Nagół jarmark wczorajszy minął spokojnie.

— **Ćwiczenia wojsk. Hufca Szkolnego** połączone z rzucaniem granatów, odbyły się wczoraj po południu pod Górą Zamkową. Ogółem rzucono przeszło 40 granatów, których rzucanie odbyło się bez wypadku. Cwiczeniami kierował komendant P. W. i W. F. p. por. **Krzeszowski** oraz p. profesor **Szczyrzycki,** opiekun Hufca.

— **Pożar.** W nocy z dniach 3 na 4 bm. spaliły się p. Franciszkowi Kurasiowi w Myśliwcu dom mieszkalny oraz stodoła, która była zbudowana z domem. Wszystkie sprzęty domowe i bielizna spaliły się. Szkody są znaczne. Przyczyny pożaru niestwierdzono.

— **Kradzieże.** W ostatnich dnia zanotowano w Wąbrzeźnie siedem kradzieży różnych przedmiotów i to drobniejszych. We wszystkich wypadkach Policja wdrożyła dochodzenia i ujęła złodzieji. Są to znani złodzieje na bruku wąbrzeskim.

— **Nieznany sprawca, wyzuty ze czci i ze sumienia okradł biedną wyrobnicę.** W Niedźwiedziu, ubogiej wyrobnicy Kaczanowskiej, skradł nieznany sprawca 7 kur. Policja prowadzi dochodzenia celem wykrycia złodzieja. który zdaje się być ostatniej kategorji łotrem, skoro okrada biedną wyrobnicę.

— **Strzelanie Bractwa Strzeleckiego.** Bractwo Strzeleckie rozpoczęło sezon dorocznego strzelania w święto Konstytucji 3-go Maja przy licznem udziale członków i gości.

Wystrzelane zostały 1) Order Konstytucji 3-go maja, 2) Order Oswobodzenia Pomorza, 3) Premje pieniężne.

Po bardzo zaciętem smaganiu zdobył Odznak Konstytucji 3-go Maja najmłodszy członek Bractwa, brat Żynda.

Odznak Oswobodzenia Pomorza brat Bolesław Paszota

Premje pieniężne zdobyli na tarczy największą ilość pierścieni bracia: **Rogowski, Malski, Lange.** Na tarczy najlepszy strzał bracia: **Markuszewski, Rogowski, Wierzbowski.**

Po ukończeniu strzelania nastąpiło rozdanie odznak i nagród.

— **Brak zrozumienia.** Mamy do zanotowania jeszcze jeden przykry fakt. W dniu 3 Maja zbierano dobrowolne datki na Towarzystwo Czytelni Ludowych. Panienki zbierające datki starały się by, jak najwięcej wpływały składki, albowiem przeznaczone na T. C. L. na oświatę! Jedni dawali chętnie inni niechętnie a inni znowu uchodzący za poważnych nic nie dali. Suma sumarum zebrano z całej zbiórki ulicznej w Wąbrzeźnie 60 zł (tylko!) Przecieramy oczy! Jakto? W Wąbrzeźnie w czasie zbiórki ulicznej zebrano kilkanaście złotych! Wprost wierzyć się nie chce — a jednak to prawda! Czem sobie to tłomaczyć? Jest tu nie tyle złej woli ile brak zrozumienia! Jeżeli tak dalej pójdzie to kiepsko! Napewno w Kowalewie lub w Golubiu więcej zebrano niż u nas! Na wsi w Pelplinie zebrano o wiele więcej, bo 191,98 złotych. Tyle zebrała wieś — a miasto powiatowe zaledwie zebrało kilka złotych. Czy to nie wstyd?

Wszyscy powinny stanąć jak jeden mąż i złożyć pewien dobrowolny datek, jeżeli chodzi o sprawy kulturalno-oświatowe.

Redakcja nasza widząc mierny wynik zbiórki, daruje zł 60 t. j. za wszelkie druki, ogłoszenia itp. umieszczone dla T. C. L. Może tym sposobem pociągniemy innych do złożenia datków na T. C. L.

O drugim podobnym fakcie, musimy niestety również donieść: W ubiegłą niedzielę po południu i wieczorem w auli gimnazjalnej odbyły się: wieczór bajek i wieczór recytatorski p. Kazimiery Rychterówny, znanej recytatorki

Czysty zysk przeznaczony był na T. C. L. Niestety i tu zawód...

Na wieczór recytatorski przybyło zaledwie kilka osób.

Powód: brak zrozumienia i zła wola.

Te dwa zanotowane fakty biją się jaskrawo w oczy. Z lękiem pytamy się: czy nie nie mamy w mieście naszem ludzi uświadomionych??

Zaiste smutny to objaw!

— **Wieczór recytatorski** Kazimiery Rychterówny odbył się w ubiegłą niedzielę w auli gimnazjalnej. Panna Rychterówna bardzo pięknie recytowała utwory naszych największych wieszczów Mickiewicza, Słowackiego, Tetmajera, Sienkiewicza. Reymonta, największego współczesnego poety Zegadłowicza, oraz Brzechwy. Najpiękniej wypadła recytacja Tetmajera „Anioł Pański“ oraz Mickiewicze „Rok 1812.“ Niestety na tak pięknym wieczorze recytatorskim brakło... słuchaczy.

Kiedy nareszcie ominie społeczeństwo szał dancingowy i pomyśli nad swoją strawą duchową?

— **W ostatniej chwili** przypominamy Szanownemu obywatelstwu o otwarciu „Teatru Ludowego“. Program otwarcia jest następujący: 1) Godzina 12—13 koncert orkiestry Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Męskiej 2) Godzina 7.30—8-mej wieczorem w sali p. J. Kaczyńskiego (hotel Dwór Wąbrzeski) koncert orkiestry 3. O godzinie 8-mej krótkie przemówienie **prezesa Teatru p. profesora Stefana Stawarz-Szczyrzyckiego** a po przemówieniu odegrane zostanie wodewil 5 aktowy pod tytułem **„KrólowaPrzedmieścia“** Pierwszorzędne siły amatorskie występujące w „Królowej Przedmieścia“ oraz dobra reżyserja, dają rękojmię, że sztuka wypadnie pod każdym względem pierwszorzędnie.

Zapraszamy się Szanowne Obywatelstwo o przybycie na powyższe przedstawienie, gdvż osiąga się z takiego przedstawienia pewne korzyści.

Teatr Ludowy niedawno w Wąbrzeźnie utworzony, ma na celu kultyrowanie żywego słowa wśród społeczeństa.

Mamy nadzieję, że Szanowne Obywatelstwo poprze szlachetne wysiłki Teatru Ludowego przez przybycie na otwarcie tegoż.

Członkom Teatru Ludowego a nie występującym udziela się na przedstawienie zniżki.

— **Brodnica.** (Pogrzeb starosty krajowego śp. dr. Wybickiego) Obrzęd pogrzebowy starosty krajowego pomorskiego ś. p. dr. Józefa Wybickiego zamienił się w olbrzymią manifestację społeczeństwa pomorskiego. O godz. 9 rano odbyło się w kościele Najśw. Marji Panny w Toruniu uroczyste nabożeństwo żałobne. Na Mszy obecny był ks. biskup sufragan Dominik z Pelplina. Kazanie żałobne wygłosił ks. Makowski. Oprócz członków rodziny zmarłego wziął udział w nabożeństwie żałobnem p. wojewoda pomorski Lamot, jako reprezentant rządu, inspektor armji gen. Skierski. oraz szereg przedstawicieli ministrów, przedstawiciele wszystkich władz i urzędów państwowych, samorządowych i komunalnych. Trumnę wynieśli na barkach członkowie sejmiku wojewódzkiego. Pomiędzy ratuszem a budynkiem pocztowym zajął miejsce bataljon honorowy 8 p. saperów, który oddał honory wojskowe.

Po przemówieniach ruszył kondukt pogrzebowy, prowadzony przez ks. biskupa sufragana Dominika. Kondukt otwierał dowódca bataljonu honorowego na koniu, za nim postępowała pierwsza część eskorty wojskowej z orkiestrami i sztandarami, poczem niesiono odznaczenia zmarłego, dalej kroczyła delegacja z wieńcami kilkadziesiąt sztandarów różnych korporacji, a następnie dochowieństwo w liczbie około 40 księży, za trumną zaś postępowała najbliższa rodzina zmarłego, przedstawiciele władz, druga część eskorty wojskowej, delegacje związków i stowarzyszeń, wreszcie kilkutysięczny tłum społeczeństwa pomorskiego. Po włożeniu trumny na samochód ciężarowy ruszono do Mszany. O godz. 3 pp. orszak żałobny przybył Mszan. Po zdjęciu zwłok z karawanu ks. dziekan Michnowski odmówił modlitwę, wojsko sprezentowało broń a członkowie straży ogniowej zanieśli trumnę do miejscowego kościoła, gdzie odprawiono żałobne nieszpory, poczem przemówił ks. proboszcz Szuman w imieniu pomorskiego towarzystwa opieki nad dzieckiem. Zwłoki wyniesiono z kościoła i odprowadzono na miejscowy cmentarz, gdzie wojsko sprezentowało broń, a trębacz pułkowy odegrał hasło wojska polskiego.

RUCH TOWARZYSTW

= **Wąbrzeźno. Baczność Młodzież Męska.** W piątek 10 bm. odbędą się na placu luksusowym o godzinie 8-mej wiecz. ćwiczenia Wychowania Fizycznego. Obecność pożądana.

Zarząd.

— **Wąbrzeźno Baczność. Towarzystwo Powstańców i Wojaków w Wąbrzeźnie!** W sobotę dnia 11-go maja br. o 8. w lokalu Drh. Markuszewskiego odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie T. P. i W. z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie oraz przywitanie delegata Zarządu. 2) Sprawdzenie obecnych. 3) Odczytanie protokółu z ostatniego N. Z. 4) Przyjęcie nowych członków. 5) Wybór Przewod. zebrania. 9) Sprawozdanie Zarządu dot. dział. a) Prezesa b) sekretaża c) skarbnika 7) Sprawozdanie kom. rewizyjnej 8) Dyskusja nad sprawozdaniami 9) Uchwalenie absolutorjum Ad. 7. 10) Wybór nowego Zarządu 11) Walne-głosy i wnioski 12) Zakończenie.

Z powodu b. ważnych spraw i komu zależy na rozwoju Tow. uprasza się o jak najliczniejszy udzia członków i sympatyków. Wrazie nie przybycia stosownej ilości członków odbędzie się pół godziny później następne zebranie bez względu na ilość obecnych, którego uchwały będą miały moc obowiązującą.

Za Zarząd

Skarbnik Czerwiński — w z. Prezes Cander

— BACZNOŚĆ! Dziś t. j. w środę o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu p. Klimka odbędzie się śpiew „LUTNI“. Przybycie wszystkich konieczne **Zarząd.**

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski“ B. Szczuka, Wąbrzeźno

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

✝

W poniedziałek, dnia 6-go maja o godzinie 7,30 rano rozstała się z tym światem zasilana kilkakrotnie Sakramentami św. po długich i ciężkich cierpieniach

śp.

Kunegunda Kłossowska

rodziny naszej prawdziwa i kochana przyjaciółka, wierna towarzyszka, pełniąca przez 27 lat sumiennie i z miłością swe obowiązki.

O drogiej zmarłej zachowam pamięć na zawsze.

Irena Szczepańska.

Eksportacja zwłok odbędzie się ze szpitala do kościoła parafjalnego w Wąbrzeźnia dnia 10 maja o godzinie 9, poczem po mszy św. pogrzeb.

✝

Dnia 6 maja 1929 r. zasnęła w Bogu moja ukochana niania, opiekunka lat dziecinnych

śp.

Kunegunda Kłossowska

Z wielkim żalem Ją żegnam i z miłością o Niej zawsze pamiętać będę.

z Szczepańskich
HALINA CZYPICKA

Wąbrzezno, w maju 1929 r.

Zamówienia na salę i scenę

tylko ważne za podpisem kontraktu.
Poboczne umowy nieważne.
właśc.: JAN KACZYŃSKI.

SZYBKI WZROST OSZCZĘDNOŚCI w

Kasie Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w Grudziądzu

w dniu 31 grudnia 1928 r.	zł. 792.885.89
„ „ 31 stycznia 1929 r.	zł. 820.445.59
„ „ 28 lutego 1929 r.	zł. 880.082.42
„ „ 31 marca 1929 r.	zł. 971.899.50
„ „ 15 kwietnia 1929 r.	zł. 1.026.015.37

jest najlepszym dowodem wielkiego zaufania wszystkich sfer społeczeństwa do naszej Kasy, wysokich gwarancji i najwyższych korzyści, które daje Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza swym wkładcom.

Nietylko wysoki procent — **10 w stosunku rocznym** — lecz przedewszystkiem **pewność lokaty i terminowy zwrot** przyczyniły się do wyżej przedstawionego wzrostu oszczędności. Gwarancje Kasy wynoszą obecnie na podstawie wpłaconych udziałów członkowskich wraz z nieruchomościami

3.500.000 złotych.

Równocześnie zawiadamiamy wszystkich wkładców, że Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza w Grudziądzu przydzielać będzie stale przy uzupełnieniu pełnych 100.000 złotych wkładów **5 premji po 100 zł.** drogą losowania pod nadzorem specjalnej komisji.

Zatem oszczędzajcie nadal w
Kasie Spółdzielczej Parcelacyjno - Osadniczej
w GRUDZIĄDZU

Kwoty przekazywać należy na nasz r-k w P. K. O. Nr. 206.780.

Kino Dwór Wąbrzeski
Tylko w sobotę

Mój Przyjaciel Harry

oraz **WYSTĘP BALETOWY**

Przetarg przymusowy

Dnia 10. 5. 29 r. o godzinie 9,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę przy kościele ewangelickim w Wąbrzeźnie

1 kanapę i 1 stół rozciągany.

Główczewski, komornik sąd. Wąbrzeźno

KINO-TEATR Hotel Dwór Wąbrzeski

Tylko w środę dn. 8 bm. o godz. 8,30 w.
PREMJERA przepięknej operetki filmowej

Księżna Czardaszka

Promienny, przepiękny film z życia dawnego Wiednia.

Ognisty jak czardasz — upajający jak walc — musujący jak szampan, rozkoszny film w 10-ciu wielkich aktach, na tle słynnej operetki „KALMANNA" w rolach głównych występują urocza, powabna i piękna

LIANA HAID

oraz para nowych niepospolicie urodziwych

OSKAR MARION i IMRE RADAY

Całość filmu wspaniała, gdyż już o tem świadczą niepospolici artyści, piękna wystawa pozostawia nigdy nie zapomniane wrażenia. Najnowsze arcydzieło filmowe obecnego sezonu zawierające miljony iskier najlepszego humoru.

Baczność! Pomimo drogiego filmu, ceny nie podwyższone!

Dziś przygrywać będzie cały zespół **Braci Borowskich** z ich nowemi intrumentami.

Tylko w sobotę, dnia 11 o 8godzinie 8,30 wieczorem

„Mój przyjaciel Harry"

z Harry Liedtkiem oraz Marją Paudler i Bruno Kastner
oraz występ **BALETOWY** Mascotte z ulubianą orkiestrą **Br. Borowskich** pod dyr. p. Krzyżniewskiego.

Dwóch
u c z n i
synów uczciwych rodziców przyjmie zaraz
P. BIAŁY
mistrz siodlarski
Hallera 7.

Rzucone oszczerstwo na p. **Mikołaja Zubko z Przydworza** niniejszem

ODWOŁUJĘ

Marcin Basikowski.

OTWARCIE OGRODU MLECZARNI

W czwartek (Wniebowstąp. Pańskie) **dnia 9 maja br.**
OTWARCIE OGRODU
połączone z koncertem

Codziennie świeże pieczywo.
Dobrze pielęgnowane napoje
Obsługa szybka i rzetelna.
O łaskawe poparcie prosi
GOSPODARZ.

Ochotnicza Straż Pożarna w Czystochlebiu
urządza w niedzielę, dnia 12 maja w ogrodzie p. Marasińskiego od godziny 2 po południu

KONCERT

W czasie koncertu
STRZELANIE O NAGRODY
po koncercie tańce. Koncertować będzie cały zespół własnej orkiestry. Kursować będzie także autobus. — O liczny udział prosi
ZARZĄD.

Kino Dwór Wąbrzeski
Tylko w sobotę

Mój Przyjaciel Harry

oraz **WYSTĘP BALETOWY**

DOM
z ogrodem owocowym w dobrym stanie budowany w r. 1915 wraz z chlewami i stodółką, z wolnem mieszkaniem zaraz na sprzedaż
UL. POLNA nr. 18.

Ogród owocowy
i ½ morga roli w śródmieściu natychmiast do wydzierżawienia
Gerke, Kościuszki 2

Kelnerów
do obsługi na zabawach dzielnych i rzetelnych, miejscowych zaraz przyjmie
Dwór Wąbrzeski Wąbrzeźno

CHŁOPIEC
do posyłek może się zaraz zgłosić
Paweł Piotrowski
Hurtownia spożyw.
Kolejowa 61/62

U C Z N I A
stolarskiego
przyjmie zaraz
W. Kamiński
mistrz stolarski
Wąbrzeźno, Kopernika 6

Zgubiłem
książeczkę wojskową którą unieważniam
Heinz Rathke
Wąbrzeźno

Ziemniaki sadzonki
Parnasia i Wohlmann
mą na sprzedaż
Dom. Kurkocin

Mieszkania
3-pokojowego
poszukuje profesor gimnazjalny od 1 czerwca ewentl. później. Łaskawe zgłoszenia do eks. Głosu Wąbrzeskiego

KARTOFLI
2000 ctr. sadzonki i jadalne Parnasja, Alma, Hindenburg, Deodary, Blaue, Odenwelder sprzeda
Majętn. Niedźwiedź
p. Wąbrzeźno

Pokój
umeblowany
z utrzymaniem lub bez dla dwóch Panów jest do wynajęcia.

Sieję trucizną
przez cały rok
na polu szkolnem
KURKOCIN
Makowski

30 ctr. dobrych białych
KARTOFLI
sprzedam tanio hurtem lub detalicznie
nauczyciel **J. Rudowski**
Sosnówka, p. Wąbrzeźno

Trumny

w wielkim wyborze
stale na składzie
BARYLSKI
KOLEJOWA 4

Kino Słońce

Hotel pod „Białym Orłem"

Chcesz rwać miłości upojone kwiaty
Pragniesz dalekie podziwiać światy
Cudne kobiety, rącze „cow-boye"...
Posłuchaj: Wszystkie pragnienia twoje
Choć tak płomienne, choć tak gorące
Ugasisz zawsze tu!
W kinie „Słońce"!!!

W środę, dnia 8 bm. o godz. 8,15 wieczorem i w czwartek, dnia 9-go o godz. 5 po południu i 8,15 w.

Największa Parada humoru i śmiechu
Potężny film, ilustrujący przygody wiarusów wojennych w niewoli niemieckiej i w Arabji pod tytułem

Awantury Arabskie

Akcja tego filmu rozgrywa się podczas wojny światowej, w której znany BULBA z filmu „OJCZE" i „BURZA" pobudza wszystkich do spazmatycznego śmiechu.

Film, który pozostawi niezatarte wspomnienia szczególniej tym, którzy wojnę światową przebyli. Ujęty jest jednak tylko stroną humorystyczną. Warszawa i wszystkie większe miasta na Pomorzu i Poznań wydały o powyższym filmie jaknajlepszą opinję i recenzję, grany był stale przy przepełnionej po brzegi widowni.

Niechaj więc dziś Szan. mieszkańcy Wąbrzeźna i okolicy mają tę wspaniałą okazję, podziwiania i ubawienia się na powyższem arcydziele.

Ponadto WESOŁY NADPROGRAM

Anons Najwspanialszy film produkcji polskiej
W LASACH POLSKICH